

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-T

Datum: 25. maj 2012.

Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući
sudija Howard Morrison
sudija Melville Baird
sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 25. maja 2012.

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU TUŽILAŠTVA ZA PRIHVATANJE DOKUMENATA
BEZ POSREDSTVA SVJEDOKA (OPŠTINE)**

Tužilaštvo

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi

g. Radovan Karadžić

Branilac u pripravnosti

g. Richard Harvey

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Zahtjevu tužilaštva za prihvatanje dokumenata u vezi s dijelom predmeta koji se odnosi na opštine, s javnim dodacima A i B i povjerljivim dodatkom C", podnesenom 4. maja 2012. (dalje u tekstu: Zahtjev) i ovim donosi odluku u vezi s tim.

I. Kontekst i argumentacija

1. Tužilaštvo u Zahtjevu traži da se 245 dokumenata u vezi s dijelom predmeta koji se odnosi na opštine (dalje u tekstu: dokumenti) prihvati bez posredstva svjedoka, na osnovu pravila 89(C) Pravidnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravidnik).¹ Tužilaštvo kaže da je u Dodatku A i povjerljivom Dodatku C Zahtjevu navelo kako je svaki od tih elemenata dokaznog materijala relevantan, kakva mu je dokazna vrijednost i kako se uklapa u njegovu tezu.² Tužilaštvo takođe napominje da je optuženom pružena mogućnost da se izjasni o svakom od dokumenata i da je njegov stav izložen u posebnom stupcu u Dodatku A i povjerljivom Dodatku C.³ Tužilaštvo napominje da optuženi ne osporava autentičnost nijednog dokumenta.⁴

2. Optuženi se konkretno protivi prihvatanju:

- a) 26 dokumenata, navodeći da ih je trebalo raspraviti sa svjedocima ili uvrstiti u izjavu svjedoka;⁵
- b) tri dokumenta, navodeći da oni sadrže ozbiljne tvrdnje ili kontroverzna pitanja koja je trebalo postaviti svjedocima tokom svjedočenja;⁶

¹ Zahtjev, par. 1, Dodatak A, povjerljivi Dodatak C. Iako se u Zahtjevu pominje 247 dokumenata, Vijeće napominje da je dokument broj 00721 na osnovu pravila 65ter po svemu sudeći pogrešno naveden u Dodatku A, bez obzira na to što je tužilaštvo u par. 7 naznačilo da se složilo da ne nudi ovaj i 18 drugih dokumenata. Pored toga, dokument broj 17808 pominje se dvaput u Dodatku A Zahtjevu. Stoga, tužilaštvo nudi samo 245 dokumenata.

² Zahtjev, par. 3, Dodatak A, povjerljivi Dodatak C.

³ Zahtjev, par. 3, Dodatak A, povjerljivi Dodatak C.

⁴ Zahtjev, par. 6.

⁵ Zahtjev, par. 8, Dodatak A, gdje se upućuje na dokumente sa sljedećim brojevima na osnovu pravila 65ter: 01110, 01582, 02559, 05364, 05367, 05372, 05374, 05377, 05545, 05557, 05558, 05570, 05588, 05645, 05669, 05670, 05777, 11229, 17808, 17868, 18374, 18528, 18946, 21603, 21839 i 22938.

⁶ Zahtjev, par. 10-11, dodatak A, gdje se upućuje na dokumente broj 00283, 00851 i 00981 na osnovu pravila 65ter. Vijeće napominje da se tužilaštvo u par. 10 Zahtjeva pogrešno poziva na dokument broj 00891 na osnovu pravila 65ter iako u Dodatku A upućuje na tačan broj 00981 na osnovu pravila 65ter.

- c) 18 dokumenata, navodeći da se radi o novinskim izvještajima, koji su kao takvi neprihvatljivi bez posredstva svjedoka (dalje u tekstu: medijski izvještaji);⁷
- d) pet dokumenata, tvrdeći da je tužilaštvo odbilo na osnovu pravila 66(B) objelodaniti ovu kategoriju materijala koja se odnosi na krizne štabove (dalje u tekstu: materijal iz pravila 66(B));⁸
- e) dva dokumenta koja potiču iz MKCK-a (dalje u tekstu: dokumenti MKCK-a), tvrdeći da tužilaštvu ne treba dozvoliti da nudi dokumente kojima on nije imao pristupa;⁹
- f) devet dokumenata (dalje u tekstu: dokumenti koji se odnose na opštine), tvrdeći da se oni odnose na događaje u opštinama koji se ne stavljaju na teret u Trećoj izmijenjenoj optužnici (dalje u tekstu: Optužnica) ili koji su su izostavljeni iz Optužnice;¹⁰
- g) devet dokumenata za koje tvrdi da su kumulativni,¹¹ 27 dokumenata za koje tvrdi da su irelevantni za krivična djela za koja se on tereti u Optužnici,¹² a za daljnjih 12 dokumenata tvrdi da su irelevantni i/ili kumulativni;¹³

⁷ Zahtjev, par. 13, Dodatak A, gdje se upućuje na dokumente sa sljedećim brojevima na osnovu pravila 65ter: 00699, 01126, 01218A, 05793, 11863, 12073, 13310, 15073, 40136A, 40382, 40403A, 45019, 45054, 45099A, 45099B, 45238A, 45366 i 45367.

⁸ Zahtjev, par. 26, gdje se upućuje na dokumente sa sljedećim brojevima na osnovu pravila 65ter: 07789, 10841, 11315, 14925 i 14934.

⁹ Zahtjev, par. 30, gdje se upućuje na dokumente broj 05670 i 07414 na osnovu pravila 65ter.

¹⁰ Zahtjev, par. 12 i 31, Dodatak A, gdje se upućuje na dokumente sa sljedećim brojevima na osnovu pravila 65ter: 00332, 00351, 01014, 01080, 06692, 01865, 22916, 22918 i 22919. Vijeće napominje da se prigovor optuženog na dokument broj 01014 na osnovu pravila 65ter pominje samo u par. 12 Zahtjeva, a ne ponavlja se u Dodatku A. Međutim, s obzirom na par. 12, Vijeće smatra da reference u Dodatku A nedostaju uslijed previda, tako da će smatrati da dokument broj 01014 na osnovu pravila 65ter spada u kategoriju dokumenata koji se odnose na opštine, a čijem se prihvatanju optuženi protivi.

¹¹ Zahtjev, par. 33, Dodatak A, gdje se upućuje na dokumente sa sljedećim brojevima na osnovu pravila 65ter: 00814, 00830, 13360, 01500, 06481, 11169, 02555, 02556 i 11539. Vijeće napominje da tužilaštvo u par. 33 Zahtjeva pogrešno upućuje na dokument broj 01336 na osnovu pravila 65ter iako dokument naveden u Dodatku A nosi broj 13360 na osnovu pravila 65ter. Vijeće dalje napominje da, iako tužilaštvo u okviru ove kategorije upućuje na šest dokumenata, u par. 33 Zahtjeva se ne pominju dokumenti broj 02555, 02556 i 11539 na osnovu pravila 65ter, kojima se optuženi takođe protivi na toj osnovi u Dodatku A. Stoga, ukupno devet dokumenata spada u tu kategoriju.

¹² Zahtjev, par. 34, Dodatak A, gdje se upućuje na dokumente pod sljedećim brojevima na osnovu pravila 65ter: 05070B, 05084, 05298, 05432, 05435, 05589, 07092, 09236, 09433, 09465, 10830, 10938, 10942, 13154, 14633, 15273, 17820, 20421, 21598, 21601, 21606, 21637, 21676, 21690, 22871, 22874 i 05928. Vijeće napominje da, iako u par. 7 i fusnoti 31 Zahtjeva upućuje na 28 dokumenata u okviru ove kategorije, tužilaštvo takođe navodi da neće ponuditi dva takva dokumenta, a radi se o dokumentima broj 10826 i 23484 na osnovu pravila 65ter. Vijeće dalje napominje da se u par. 34 Zahtjeva ne pominje dokument broj 05928 na osnovu pravila 65ter kojem se optuženi takođe protivi na toj osnovi. Stoga, ukupno 27 dokumenata spada u tu kategoriju.

¹³ Zahtjev, par. 34, Dodatak A, gdje se upućuje na dokumente sa sljedećim brojevima na osnovu pravila 65ter: 00611, 04033, 05262, 07982, 09073, 10712, 10831, 11220, 13351, 17257, 17976 i 18434. Vijeće napominje da tužilaštvo, iako u okviru ove kategorije upućuje na 28 dokumenata, u par. 7 Zahtjeva navodi da jedan od njih neće ponuditi, a radi se o dokumentu broj 01661 na osnovu pravila 65ter. Vijeće primjećuje da je dokument broj 01661 na osnovu pravila 65ter ponuden i prihvaćen u "Odluci po Zahtjevu tužilaštva za prihvatanje dokumenata

h) sedam konkretnih dokumenata, koji će biti detaljnije razmotreni u daljnjem tekstu.¹⁴

Stav tužilaštva u vezi sa svakim od navedenih prigovora biće izložen u odjeljku Diskusija u daljnjem tekstu.

3. Nakon što ga je Vijeće *e-mailom* od 7. maja 2012. uputilo da do 14. maja 2012. odgovori na Zahtjev, optuženi je 9. maja 2012. dostavio "Odgovor na Zahtjev tužilaštva za prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka koji se odnose na opštine" (dalje u tekstu: *Odgovor*), u kom obnavlja prigovore koji su već obuhvaćeni u Dodatku A i povjerljivom Dodatku C Zahtjevu, i prigovore iznesene u vezi s drugim zahtjevima tužilaštva za prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka.¹⁵ Nasuprot tabelama u Dodatku A i povjerljivom Dodatku C Zahtjevu, koje upućuju na zaključak da optuženi nema prigovora na prihvatanje nekih dokumenata, u *Odgovoru* se navodi da optuženi takođe iznosi opšti prigovor na prihvatanje svih dokumenata tvrdeći da ih je trebalo koristiti ili ponuditi prilikom svjedočenja vještaka.¹⁶ Po mišljenju optuženog, tematika koja je sadržana u tim dokumentima "predstavlja istu tematiku" koja je bila obuhvaćena svjedočenjima Dorotheje Hanson (u vezi s kriznim štabovima), Ewana Browna (u vezi s Vojskom Republike Srpske (dalje u tekstu: VRS) i, konkretno, 1. krajiškim korpusom), i Reynauda Theunensa (u vezi s rukovođenjem i komandovanjem VRS-om), tako da ih je trebalo koristiti sa tim svjedocima kako bi se mogli staviti u odgovarajući kontekst i kako bi se očuvalo njegovo pravo na njihovo unakrsno ispitivanje upućivanjem na dokumente.¹⁷ Optuženi se takođe poziva na stav Vijeća da izvorne dokumente koje je koristio vještak ne treba prihvatati bez posredstva svjedoka.¹⁸ Kako tvrdi

u vezi s dijelom predmeta koji se odnosi na Sarajevo bez posredstva svjedoka", 11. maj 2012. (dalje u tekstu: *Odluka* u vezi s prihvatanjem dokaza bez posredstva svjedoka koji se odnose na Sarajevo). Vijeće dalje napominje da se u par. 33 *Zahtjeva* ne upućuje na dokument broj 17976 na osnovu pravila 65ter kojem se optuženi takođe protivi na toj osnovi. Pored toga, u par. 34 *Zahtjeva*, tužilaštvo upućuje na daljnjih 16 dokumenata, a radi se o dokumentima sa sljedećim brojevima na osnovu pravila 65ter: 01901, 13417, 13438, 11364, 13555, 03847, 16027, 04070, 16558, 21538, 22825, 22826, 22830, 21990, 22805 i 22809, ali ni u *Zahtjevu* ni u dodacima nema drugih referenci na te dokumente. U skladu s tim, Vijeće neće razmotriti tih 16 dokumenata. Prema tome, ukupno 12 dokumenata spada u tu kategoriju.

¹⁴ *Zahtjev*, par. 37–43, Dodatak A, gdje se upućuje na dokumente sa sljedećim brojevima na osnovu pravila 65ter: 00258, 00435, 04427, 00582, 09195, 10937A i 11511.

¹⁵ *Odgovor*, par. 5–6, gdje se upućuje na *Odgovor* na Prvi zahtjev za prihvatanje presretnutih razgovora bez posredstva svjedoka, 23. april 2012., par. 5–17; *Odgovor* na *Zahtjev* za prihvatanje dokaza koji se odnose na Sarajevo bez posredstva svjedoka, 7. maj 2012., par. 2–3.

¹⁶ *Odgovor*, par. 2.

¹⁷ *Odgovor*, par. 2–3.

¹⁸ *Odgovor*, par. 4, gdje se poziva na *Odluku* po *Zahtjevu* tužilaštva za prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka koji se odnosi na svjedokinju Dorotheju Hanson, 27. juni 2011. (dalje u tekstu: *Odluka* u vezi s prihvatanjem dokaza bez posredstva svjedoka koji se odnose na svjedokinju Dorotheju Hanson), par. 15.

optuženi, propust tužilaštva da dotične dokumente obuhvati unakrsnim ispitivanjem vještaka iziskuje da se Zahtjev u cijelosti odbaci.¹⁹

II. Mjerodavno pravo

4. Pravilo 89 Pravilnika predviđa, u relevantnom dijelu, sljedeće:

(C) Vijeće može prihvatiti bilo koji relevantan dokaz za koji smatra da ima dokaznu vrijednost.

(D) Vijeće može izuzeti dokaz ako potreba da se osigura pravično suđenje znatno preteže nad njihovom dokaznom vrijednošću.

(E) Vijeće može zahtijevati potvrdu autentičnosti dokaznog materijala pribavljenog izvan suda.

5. Vijeće podsjeća da, iako je najprimjereniji metod prihvatanja nekog dokumenta posredstvom svjedoka koji može govoriti o tom dokumentu i odgovoriti na pitanja u vezi s njim, prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka predstavlja praksu koja je ustanovljena u precedentnom pravu Međunarodnog suda.²⁰ Dokazi se mogu prihvatiti bez posredstva svjedoka ako ispunjavaju uslove iz pravila 89 Pravilnika, odnosno ako su relevantni, ako imaju dokaznu vrijednost i ako posjeduju dovoljno pokazatelja autentičnosti. Kada se ispune ti uslovi, Vijeće zadržava diskreciono ovlaštenje nad prihvatanjem dokaza, uključujući putem pravila 89(D), koje predviđa da Vijeće može izuzeti dokaze ako njihovu dokaznu vrijednost suštinski nadmašuje potreba da se obezbijedi pravično suđenje.²¹ Prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka predstavlja mehanizam koji treba koristiti na izuzetnoj osnovi budući da ne omogućava nužno stavljanje dotičnih dokaza u odgovarajući kontekst.²²

6. Vijeće takođe podsjeća na svoj "Nalog u vezi s procedurom za vođenje sudskog postupka", izdat 8. oktobra 2009. (dalje u tekstu: Nalog u vezi s procedurom), u kom se u vezi s eventualnim zahtjevima za prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka navodi sljedeće:

¹⁹ Odgovor, par. 4.

²⁰ Odluka po prvom zahtjevu tužilaštva za prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka, 13. april 2010. (dalje u tekstu: Prva odluka u vezi s prihvatanjem dokaza bez posredstva svjedoka), par. 5.

²¹ Prva odluka u vezi s prihvatanjem dokaza bez posredstva svjedoka, par. 5.

²² Prva odluka u vezi s prihvatanjem dokaza bez posredstva svjedoka, par. 9, 15.

Strana koja zatraži prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka u zahtjevu će: (i) dati kratak opis dokumenta za koji traži da bude uvršten u spis; (ii) jasno naznačiti relevantnost i dokaznu vrijednost svakog dokumenta; (iii) objasniti kako se taj dokument uklapa u tezu te strane, i (iv) navesti pokazatelje autentičnosti tog dokumenta.²³

III. Diskusija

7. Prije svega i nakon što je izvršilo uvid u dokumente i argumentaciju s tim u vezi, uključujući činjenicu da optuženi ne osporava njihovu autentičnost, Vijeće konstatuje da dotični dokumenti posjeduju dovoljno pokazatelja autentičnosti tako da se mogu uvrstiti u spis bez posredstva svjedoka, ako su ostali uslovi iz pravila 89(C) ispunjeni.

8. Vijeće napominje da je dokumente broj 00596, 04232, 06110, 08972, 09236, 11220 i 45054 tužilaštvo već ponudilo u "Zahtjevu tužilaštva za prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka (Srebrenica)" od 4. maja 2012. i da ih je Vijeće prihvatilo u "Odluci po Zahtjevu tužilaštva za prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka (Srebrenica)" od 22. maja 2012. (dalje u tekstu: Odluka u vezi s prihvatanjem dokaza bez posredstva svjedoka koji se odnose na Srebrenicu). Stoga se Vijeće u ovoj odluci neće baviti prihvatanjem tih dokumenata.

9. Vijeće takođe napominje da je dokument broj 07707 na osnovu pravila 65ter duplikat dokumenta broj 01218A na osnovu pravila 65ter, koji je takođe ponuđen u Zahtjevu i zato neće prihvatiti dokument koji je na osnovu pravila 65ter označen brojem 07707.

10. Vijeće će dalje redom razmotriti sve prigovore optuženog.

a) Prigovor optuženog na prihvatanje bez posredstva svjedoka dokumenata koje je trebalo predložiti svjedocima

11. Vijeće će se prvo pozabaviti opštim prigovorom optuženog da je sve dokumente trebalo koristiti prilikom svjedočenja vještaka, a zatim će razmotriti njegov prigovor u odnosu na konkretne dokumente koje je, po mišljenju optuženog, trebalo ponuditi posredstvom pojedinih svjedoka. Tužilaštvo tvrdi da je Vijeće taj argument već odbacilo na osnovu toga što ne postoji opšte pravilo protiv prihvatanja bez posredstva svjedoka dokumenata koje je trebalo predložiti svjedocima, ukoliko su uslovi iz pravila 89(C) i (D) ispunjeni.²⁴

12. Vijeće podsjeća na svoj raniji zaključak da propust strane u postupku da ponudi neki dokument posredstvom svjedoka sam po sebi ne sprečava tu stranu da ga ponudi bez

²³ Nalog u vezi s procedurom, Dodatak A, Dio VII, par. R.

posredstva svjedoka i da takav dokument može biti prihvaćen ukoliko njegovu dokaznu vrijednost suštinski ne nadmašuje potreba da se obezbijedi pravično suđenje.²⁵ Vijeće i dalje ostaje pri tom stavu. Međutim, iako Vijeće može izuzetno odobriti prihvatanje bez posredstva svjedoka izolovanih dokumenata koji su ponuđeni posredstvom svjedoka, to ne treba činiti po automatizmu.²⁶ Pored toga, propust da se posredstvom jednog svjedoka ponudi znatan broj dokumenata radi uštede vremena može zapravo navesti Vijeće na zaključak da dokaznu vrijednost tih dokumenata suštinski nadmašuje potreba da se obezbijedi pravično suđenje.²⁷

13. Vijeće ne vidi nikakvu utemeljenost opšteg prigovora optuženog da je svaki od dokumenata trebalo koristiti u vezi sa svjedočenjem vještaka. U širem smislu, tematika nekih dokumenata bi mogla spadati u oblast izvještaja koji su pripremili vještaci i svjedočenja vještaka koji su bili pozvani da svjedoče u ovom predmetu. Međutim, svjedočenje tih vještaka nije trebalo i nije se moglo očekivati da odražava svaki dokument koji je relevantan za tematiku koja je obuhvaćena njihovim svjedočenjem.²⁸ Vijeće u tom pogledu napominje da se kontekst u koji neki vještak može postaviti dokument veoma razlikuje od konteksta koji može pružiti autor ili primalac dokumenta. U tom pogledu, Vijeće ne smatra da bi dokaznu vrijednost svih dokumenata u cijelosti suštinski nadmašila potreba da se obezbijedi pravično suđenje zbog nemogućnosti optuženog da unakrsno ispita vještake o njihovom sadržaju. Stoga, Vijeće odbacuje opšti prigovor optuženog na prihvatanje svih dokumenata s obzirom na propust da se koriste s vještacima i dalje će analizirati konkretne prigovore iznesene u vezi s pojedinim dokumentima.

14. Vijeće podsjeća na opšti prigovor optuženog da izvorne dokumente koji se pominju u izvještaju nekog vještaka ne bi trebalo nuditi bez posredstva svjedoka. Kako je Vijeće ranije konstatovalo:

²⁴ Zahtjev, par. 9.

²⁵ V. Odluka po Zahtjevu tužilaštva za prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka (taoci), 1. maj 2012., par. 11; Odluka u vezi s prihvatanjem dokaza bez posredstva svjedoka koji se odnose na Sarajevo, par. 12.

²⁶ Odluka u vezi s prihvatanjem dokaza bez posredstva svjedoka koji se odnose na Sarajevo, par. 12; Odluka po Zahtjevu tužilaštva za prihvatanje presretnutih razgovora bez posredstva svjedoka, 14. maj 2012. (dalje u tekstu: Prva odluka u vezi s prihvatanjem presretnutih razgovora bez posredstva svjedoka), par. 16.

²⁷ Odluka u vezi s prihvatanjem dokaza koji se odnose na Sarajevo bez posredstva svjedoka, par. 12.

²⁸ Na primjer, Vijeće primjećuje da vještak Ewan Brown u svom izvještaju (P3914) na str. 4 i u svom svjedočenju 22. novembra 2011. (T. 21499–21500) napominje da je taj izvještaj "ograničenog obima" na osnovu izbora dokumentarnog materijala i da "ne predstavlja iscrpnu analizu svih aspekata događaja na području Bosanske krajine od 1991. do 1992. godine". Isto tako, u izvještaju vještaka Dorotheje Hanson (P2589) na str. 4 ona napominje da su u njenom izvještaju "pojedini dokumenti i reference izabrani" i da je "prilikom odabira takode nastojala izbalansirati dokaze iz najznačajnijih opština".

Zahtjeve bez posredstva svjedoka treba svesti na minimum i ne koristiti ih kao sredstvo nuđenja u spis dokumenata koji su korišteni kao izvorni materijali. Shodno tome, ukoliko želi ponuditi u spis neki izvorni dokument zbog njegovog suštinskog sadržaja, tužilaštvo treba predložiti taj dokument vještaku dok on još svjedoči.²⁹

Premda to odražava stav Vijeća,³⁰ optuženi nije ukazao na konkretne dokumente koji su u izvještajima vještaka stvarno korišteni kao izvorni dokumenti tako da nije pokazao za koje bi konkretno dokumente trebalo uskratiti prihvatanje na toj osnovi. U tim okolnostima, Vijeće također ne smatra utemeljenom tvrdnju optuženog da Zahtjev treba odbaciti u cijelosti na tim osnovama.

15. Postoji šest dokumenata za koje optuženi tvrdi da ih je trebalo predložiti Milanu Tupajiću, koji je krivično gonjen i suđen za nepoštovanje Međunarodnog suda zbog odbijanja da se povinuje dvama nalogima *subpoena* za pristupanje Vijeću u svojstvu svjedoka.³¹ Vijeće primjećuje da je četiri od šest dokumenata, a radi se o dokumentima broj 01110, 05364, 05367 i 05372 na osnovu pravila 65ter, tužilaštvo ponudilo u "Zahtjevu tužilaštva za prihvatanje svjedočenja Milana Tupajića umjesto svjedočenja *viva voce* na osnovu pravila 92bis" koji je podnesen 11. maja 2012. Od tih dokumenata, njih tri, a radi se o dokumentima broj 05364, 05367 i 05372, uvrštena su u spis na osnovu pravila 92bis.³² Međutim, Vijeće je uskratilo prihvatanje dokumenta broj 01110 na osnovu pravila 65ter.³³ Stoga, u vezi s preostala tri dokumenta u vezi s Tupajićem, a radi se o dokumentima broj 01110, 05374 i 05377 na osnovu pravila 65ter, Vijeće konstatuje da su oni relevantni i imaju dokaznu vrijednost budući da se tiču pitanja kao što je umiješanost optuženog u događaje na Sokocu. Međutim, s obzirom na značaj sadržaja tih dokumenata za događaje u Sokocu i umiješanost optuženog u te događaje, te imajući u vidu činjenicu da nijedan svjedok sada neće neposredno govoriti o tim pitanjima, Vijeće ne smatra primjerenim njihovo nuđenje bez posredstva svjedoka i bez davanja prilike optuženom da unakrsno ispita svjedoke o njihovom sadržaju. Vijeće stoga konstatuje da bi njihovu dokaznu vrijednost suštinski nadmašila potreba da se obezbijedi pravično suđenje ako bi se oni prihvatili bez posredstva svjedoka. U skladu s tim, Vijeće također neće prihvatiti dokumente broj 01110, 05374 i 05377.

²⁹ Odluka u vezi s prihvatanjem dokaza bez posredstva svjedoka u vezi s Hansonom, par. 15.

³⁰ Odluka u vezi s prihvatanjem dokaza bez posredstva svjedoka u vezi s Hansonom, par. 13, 15.

³¹ Predmet br. IT-95-5/18-R77.2, U predmetu protiv Milana Tupajića za nepoštovanje Suda, javna redigovana verzija "Presude po navodima o nepoštovanju Suda" izdata 24. februara 2012., 24. februar 2012.

³² Odluka po Zahtjevu tužilaštva za prihvatanje dokaza Milana Tupajića umjesto svjedočenja *viva voce* na osnovu pravila 92bis, 24. maj 2012. (dalje u tekstu: Odluka u vezi s Tupajićem), par. 27.

³³ Odluka u vezi s Tupajićem, par. 25.

16. Postoje tri dokumenta za koje optuženi tvrdi da ih je trebalo uvesti tokom svjedočenja Sulejmana Crnčala.³⁴ Vijeće smatra da su ti dokumenti relevantni i da imaju dokaznu vrijednost, budući da se odnose na uklanjanje bosanskih Muslimana sa Pala. Ti dokumenti su na prvi pogled jasni i ne iziskuju dodatno stavljanje u kontekst posebno imajući u vidu činjenicu da je o drugim dokumentima koji se odnose na slična pitanja razgovarano tokom Crnčalovog svjedočenja i činjenice da dotična tri dokumenta nisu lično povezana sa Crnčalom ni s njegovim iskustvima. Pošto je utvrdilo da dotični dokumenti ispunjavaju uslove iz pravila 89(C) Pravilnika i smatra da nema nikakvog razloga za uskraćivanje njihovog prihvatanja na osnovu pravila 89(D) Vijeće će prihvatiti bez posredstva dokumente sa sljedećim brojevima na osnovu pravila 65ter: 01576, 01582 i 11229.

17. Optuženi se protivi prihvatanju 12 dokumenata s obrazloženjem da ih je trebalo uvesti tokom svjedočenja KDZ163.³⁵ Vijeće smatra da su ti dokumenti relevantni i da imaju dokaznu vrijednost, budući da se odnose na pitanja koja obuhvataju postojanje i rad zatočeničkog logora na Manjači kod Banje Luke. Ti dokumenti su na prvi pogled jasni i ne iziskuju dodatno stavljanje u kontekst posebno imajući u vidu dokumente o kojima je već bilo riječi tokom svjedočenja KDZ163, a koji se odnose na slična pitanja.³⁶ Pored toga, iako optuženi navodi da je tih 12 dokumenata trebalo predložiti svjedoku KDZ163, Vijeće ne smatra da je to stvarno slučaj s bilo kojim od njih budući da se ne tiču svjedoka KDZ163 u ličnom smislu u da je upitno da li bi on uopšte mogao da ih prokomentariše. U tom pogledu, Vijeće primjećuje da, iako je KDZ163 svjedočio o događajima u zatočeničkom logoru na Manjači, to ne znači da je svaki dokument koji se odnosi na taj logor trebalo ponuditi tokom njegovog svjedočenja. Pošto je utvrdilo da ti dokumenti ispunjavaju uslove iz pravila 89(C) Pravilnika i smatra da nema nikakvog razloga za uskraćivanje njihovog prihvatanja na osnovu pravila 89(D), Vijeće će prihvatiti dokumente sa sljedećim brojevima na osnovu pravila 65ter: 05545, 05557, 05558, 05570, 05588, 05645, 05669, 05777, 17808, 17868 i 21839. Kada je riječ o dokumentu broj 05670 na osnovu pravila 65ter, Vijeće primjećuje da se optuženi takođe usprotivio njegovom prihvatanju s obrazloženjem da se radi o jednom od dokumenata MKCK-a. O njegovom prihvatanju biće riječi dolje u odjeljku koji se odnosi na dokumente MKCK-a.

³⁴ Dokumenti broj 01576, 01582 i 11229 na osnovu pravila 65ter.

³⁵ Dokumenti sa sljedećim brojevima na osnovu pravila 65ter: 05545, 05557, 05558, 05570, 05588, 05645, 05669, 05670, 05777, 17808, 17868 i 21839.

³⁶ V. P3741 (zapečaćen), P3744 (zapečaćen), P3748 (zahtjev Krajiškog korpusa, 27. juli 1992.).

18. Vijeće konstatuje da su dokumenti broj 18374 i 21603 relevantni i da imaju dokaznu vrijednost budući da se odnose na ulogu rukovodstva bosanskih Srba u širenju propagande i opštoj mobilizaciji stanovništva, bosanskih Srba. Vijeće primjećuje da je te dokumente sačinio Branko Đerić i da optuženi tvrdi da ih je trebalo predložiti njemu tokom svjedočenja. Vijeće konstatuje da je dokument broj 21603 na osnovu pravila 65ter na prvi pogled jasan i ne iziskuje nikakvo dodatno stavljanje u kontekst. Pošto je utvrdilo da ovaj dokument ispunjava uslove iz pravila 89(C) Pravidnika i smatra da nema razloga za uskraćivanje njihovog prihvatanja na osnovu pravila 89(D), Vijeće će prihvatiti dokument koji je na osnovu pravila 65ter označen brojem 21603.

19. Međutim, u vezi s dokumentom broj 18374 na osnovu pravila 65ter, koji sadrži naredbu koju je Đerić potpisao na osnovu Odluke Predsjedništva Srpske Republike Bosne i Hercegovine u vezi s mobilizacijom stanovništva, tužilaštvo tvrdi da je ono korišteno kao pretekst lišavanja slobode i zlostavljanja muškaraca koji nisu bosanski Srbi.³⁷ Vijeće primjećuje da to nije zaključak koji se na prvi pogled vidi iz dokumenta. U skladu s tim, Đerića je trebalo pitati o tom tumačenju dokumenta tokom njegovog svjedočenja i na sličan način pružiti optuženom priliku da Đerića unakrsno ispita u vezi s tim tumačenjem. U tim okolnostima, Vijeće neće prihvatiti dokument koji je na osnovu pravila 65ter označen brojem 18374 zbog toga što bi njegovu dokaznu vrijednost suštinski nadmašila potreba da se obezbijedi pravično suđenje ako optuženom nije pružena mogućnost da to tumačenje ospori prilikom Đerićevog svjedočenja.

20. Tužilaštvo nudi dva dokumenta za koje optuženi tvrdi da ih je trebalo predložiti Momčilu Mandiću.³⁸ Vijeće se uvjerilo da je dokument broj 22938 relevantan i da ima dokaznu vrijednost budući da se odnosi na otpuštanje sudija, bosanskih Muslimana, u Bijeljini. Međutim, budući da tužilaštvo ovaj dokument nudi jednim dijelom u svrhu pobijanja Mandićevog svjedočenja o razlozima iz kojih su sudije bosanski Muslimani napustili svoje položaje, Vijeće konstatuje da mu je to trebalo predložiti tokom svjedočenja kako bi se saslušalo njegovo objašnjenje i omogućilo optuženom da ga unakrsno ispita u vezi s tim pitanjem. Propust da se taj dokument predloži Mandiću tokom svjedočenja znači da bi dokaznu vrijednost tog dokumenta suštinski nadmašila potreba da se obezbijedi pravično suđenje ukoliko bi se on prihvatio bez posredstva svjedoka. U skladu s tim, Vijeće neće

³⁷ Zahtjev, Dodatak A, str. 134.

³⁸ Dokumenti broj 18258 i 22938 na osnovu pravila 65ter.

prihvatiti dokument broj 22938 bez posredstva svjedoka. U vezi s dokumentom broj 18258 na osnovu pravila 65ter Vijeće konstatuje da je on relevantan i da ima dokaznu vrijednost budući da se odnosi na početak sukoba i stav Kriznog štaba bosanskih Srba u vezi s pogoršanjem situacije i pregovorima u vezi s tim. Vijeće konstatuje da je taj dokument na prvi pogled jasan i ne iziskuje nikakvo dodatno stavljanje u kontekst od strane Mandića. Pošto je utvrdilo da taj dokument ispunjava uslove iz pravila 89(C) Pravilnika i smatrajući da nema razloga za uskraćivanje njegovog prihvatanja na osnovu pravila 89(D), Vijeće će prihvatiti dokument koji je na osnovu pravila 65ter označen brojem 18258.

21. U vezi s dokumentom broj 18946 na osnovu pravila 65ter, Vijeće konstatuje da je on relevantan za predmet budući da se odnosi na kontrolu optuženog nad VRS-om i nad zatočeničkim objektima u Bosni i Hercegovini (dalje u tekstu: BiH) pošto se u njemu tvrdi da je optuženi dopustio MKCK-u pristup tim objektima. Vijeće primjećuje da je taj dokument potpisao Manojlo Milovanović i da ga je trebalo predočiti njemu prilikom svjedočenja. Vijeće konstatuje da je dokument broj 18946 na osnovu pravila 65ter na prvi pogled jasan i da ne iziskuje nikakvo dodatno stavljanje u kontekst. Pošto je utvrdilo da taj dokument ispunjava uslove iz pravila 89(C) Pravilnika i smatra da nema nikakvog razloga za uskraćivanje njegovog prihvatanja na osnovu pravila 89(D), Vijeće će prihvatiti dokument broj 18946.

22. Optuženi takođe tvrdi da je dokument broj 05193 trebalo koristiti s Ewom Tabeau, vještakinjom za demografiju, i da je on kumulativan. Taj dokument sadrži pregled promjena u nacionalnoj strukturi i stanovništvu u više opština i stoga je relevantan i ima dokaznu vrijednost. Kako je Vijeće gore napomenulo, od vještaka poput Ewe Tabeau ne može se očekivati da se u svom svjedočenju osvrne na svaki dokument koji je relevantan za tematiku obuhvaćenu svjedočenjem. Pošto je pregledalo dokument broj 05193 na osnovu pravila 65ter; Vijeće smatra da je taj dokument na prvi pogled jasan i da ne iziskuje nikakvo dodatno stavljanje u kontekst. U tom pogledu, Vijeće ne smatra da bi dokaznu vrijednost tog dokumenta suštinski nadmašila potreba da se obezbijedi pravično suđenje na osnovu nemogućnosti optuženog da unakrsno ispita Ewu Tabeau o njegovom sadržaju. U skladu s tim, Vijeće će dokument koji je na osnovu pravila 65ter označen brojem 05193 prihvatiti bez posredstva svjedoka.

23. Iako je dokument broj 02559 na osnovu pravila 65ter ponuđen kako bi se pokazala umiješanost JNA u sukob u Zvorniku u okviru snaga bosanskih Srba, on je takođe blisko

povezan s jednim zaštićenim svjedokom koji je svjedočio u ovom predmetu i koji bi mogao baciti malo više svjetla na taj dokument. Vijeće primjećuje da tužilaštvo u svojoj argumentaciji³⁹ pokušava izvesti zaključak koji se ne vidi jasno iz dokumenta na prvi pogled i stoga smatra da je to pitanje trebalo raspraviti sa svjedokom koji bi mogao prokomentarisati taj konkretni dokument i staviti ga u odgovarajući kontekst.⁴⁰ Propust da se navedenom zaštićenom svjedoku predoči ovaj dokument tokom svjedočenja i tako optuženom pruži mogućnost unakrsnog ispitivanja u vezi s pitanjima o kojima on govori znači da bi njegovu dokaznu vrijednost suštinski nadmašila potreba da se obezbijedi pravično suđenje ako bi se prihvatio bez posredstva svjedoka. U skladu s tim, Vijeće neće bez posredstva svjedoka prihvatiti dokument broj 02559 na osnovu pravila 65ter.

b) Prigovor optuženog na prihvatanje bez posredstva svjedoka dokumenata koji sadrže ozbiljne tvrdnje ili kontroverzna pitanja

24. Optuženi se takođe protivi prihvatanju tri dokumenta s obrazloženjem da sadrže ozbiljne tvrdnje ili kontroverzna pitanja koja je trebalo postaviti svjedocima tokom svjedočenja.⁴¹ Tužilaštvo tvrdi da je o jednom od tih dokumenata zapravo govorila Dorothea Hanson u svom izvještaju vještaka⁴² i da je o pitanjima koja su pokrenuta u druga dva dokumenta već razgovarano sa svjedocima koji su svjedočili u ovom predmetu.⁴³

25. Pošto je pregledalo dokumente s brojevima 00283 i 00851 na osnovu pravila 65ter, Vijeće konstatuje da oni sadrže ozbiljne tvrdnje uključujući, (1) da su vlasti bosanskih Srba znale za zločine koje su snage bosanskih Srba počinile u opštinama uključujući Prijedor, Sanski Most i Ključ i/ili da su bile umiješane u te zločine; i (2) otpuštanje bosanskih Muslimana sa službenih položaja i njihovo protjerivanje iz opština.

26. Vijeće konstatuje da to što neki dokument sadrži ozbiljnu tvrdnju samo po sebi ne sprečava njegovo prihvatanje bez posredstva svjedoka. Umjesto toga, rukovodeći princip za Vijeće je da li dokaznu vrijednost takvih dokumenata koji sadrže ozbiljne tvrdnje suštinski

³⁹ Zahtjev, povjerljivi Dodatak C, str. 1.

⁴⁰ Ime zaštićenog svjedoka pominje se u Zahtjevu, povjerljivi Dodatak C.

⁴¹ Zahtjev, par. 10–11, Dodatak A, gdje se upućuje na dokumente broj 00283, 00851 i 00981 na osnovu pravila 65ter.

⁴² Zahtjev, par. 10, gdje se upućuje na dokument broj 00981 na osnovu pravila 65ter. V. takođe dokument P2589, fusnota 29.

⁴³ Zahtjev, par. 11. Tužilaštvo tvrdi da je o pitanjima koja su pokrenuta u dokumentu broj 00283 na osnovu pravila 65ter razgovarano sa svjedocima Nenadom Krejićem (v. T. 20856–20857, 3. novembar 2011.) i Milanom Komljenovićem (v. P3768, str. 15).

nadmašuje potreba da se obezbijedi pravično suđenje. Vijeće se uvjerilo da su smisao i kontekst dokumenata broj 00283 i 00851 na osnovu pravila 65ter jasni i da se stoga ne može reći da bi dodatno stavljanje u kontekst posredstvom svjedoka bilo neophodno da se obezbijedi pravično suđenje. Pored toga, Vijeće je takođe uzelo u obzir da je optuženi imao priliku da istraži ili ospori pitanja pokrenuta u dokumentima broj 00283 i 00851 na osnovu pravila 65ter tokom svjedočenja Nenada Krejića,⁴⁴ Milana Komljenovića,⁴⁵ Asima Egrlića⁴⁶ i Dorotheje Hanson,⁴⁷ koji su se svi bavili sličnim pitanjima. Konkretno, kada je riječ o pomenuta dva dokumenta, dokument broj 00283 na osnovu pravila 65ter je službena zabilješka koju je potpisao "Miloš" i u kojoj se navodi da vlasti i funkcioneri bosanskih Srba žele na nekog drugog prebaciti krivicu za zločine počinjene u opštinama, uključujući Prijedor, Ključ i Sanski Most. U tom dokumentu se takođe bilježi informacija da se Centar službi bezbjednosti u Banjoj Luci dobio informacije o odgovornosti osoba za konkretne zločine počinjene u tim opštinama i činjenica da su izjave izbjeglica korištene kako bi se dokumentovali "srpski zločini".

27. Kad je riječ o dokumentu broj 00851 na osnovu pravila 65ter, on sadrži sažetke sa dva sastanka Ratnog predsjedništva Ključa i ukazuje na to da je Ratno predsjedništvo odlučilo da razriješi imenovane funkcionere, bosanske Muslimane, dužnosti u Banjoj Luci i da osnuje komisiju za raseljavanje i razmjenu stanova. Vijeće primjećuje da, iako ova dva dokumenta sadrže ozbiljne tvrdnje, oni direktno ne impliciraju optuženog i ne upućuju na zaključak da je on znao za dotične događaje ili akcije. U tim okolnostima Vijeće zaključuje da dokaznu vrijednost tih dokumenata suštinski ne nadmašuje potreba da se obezbijedi pravično suđenje ako se ponude bez posredstva svjedoka bez davanja optuženom prilike da unakrsno ispita njihov sadržaj. U skladu s tim, Vijeće će prihvatiti dokumente broj 00283 i 00851 na osnovu pravila 65ter bez posredstva svjedoka.

28. Iako je dokument broj 00981 na osnovu pravila 65ter relevantan za prijem, distribuciju i implementaciju varijanti A i B Uputstava, tužilaštvo je samo primijetilo da se radi o izvornom dokumentu.⁴⁸ Kako je gore bilo riječi, Vijeće je ranije konstatovalo da zahtjeve za prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka treba svesti na minimum i ne koristiti ih kao

⁴⁴ Pretres, T. 20837–20902 (3. novembar 2011.).

⁴⁵ Pretres, T. 20906–20987 (3. i 4. novembar 2011.).

⁴⁶ Pretres, T. 19914–20024 (5. i 6. oktobar 2011.) i konkretno T. 19924–19925.

⁴⁷ Pretres, T. 14640–14643 (14. juni 2011.), T. 14871–14885 (17. juni 2011.).

sredstvo za uvođenje u spis dokumenata koji su korišteni kao izvorni materijali.⁴⁹ Vijeće je takođe uputilo tužilaštvo da, ukoliko želi ponuditi neki izvorni dokument radi njegovog suštinskog sadržaja, treba predočiti taj dokument vještaku prilikom svjedočenja. Imajući u vidu ovo jasno uputstvo i zapažanje samog tužilaštva da je dokument broj 00981 na osnovu pravila 65ter izvorni dokument, Vijeće neće prihvatiti dokument broj 00981 na osnovu pravila 65ter bez posredstva svjedoka.⁵⁰

c) *Prigovor optuženog na prihvatanje medijskih izvještaja bez posredstva svjedoka*

29. Tužilaštvo nudi 20 medijskih ili novinskih izvještaja bez posredstva svjedoka, a optuženi se protivi prihvatanju 18 tih izvještaja.⁵¹ Prihvatanje dokumenta broj 45054 na osnovu pravila 65ter je već razmotreno u paragrafu 8 gore i neće se dalje razmatrati. Tužilaštvo tvrdi da ne postoji blanketno pravilo koje isključuje prihvatanje izvještaja iz pisanih medija i da se postavlja samo pitanje postoje li *prima facie* pokazatelji pouzdanosti.⁵² Konkretno, tužilaštvo napominje da su medijski izvještaji video-snimci (dalje u tekstu: video materijal) i da raniji komentari Vijeća u vezi s prihvatanje izvještaja iz pisanih medija bez posredstva svjedoka ne važe za video-snimke čija je pouzdanost evidentna.⁵³ U vezi s preostalim izvještajima iz medija, tužilaštvo tvrdi da dva potiču iz publikacija pod kontrolom vođstva bosanskih Srba i da bi njihovo prihvatanje bilo slično prihvatanju "službenih vojnih ili državnih dokumenata RS" koji se smatraju pouzdanim.⁵⁴ Pored toga, tužilaštvo primjećuje da sedam medijskih izvještaja sadrži izjave optuženog i da su ti izvještaji stoga relevantni za navode Optužnice o propagandi.⁵⁵ Tužilaštvo napominje da se pet medijskih izvještaja sastoji od intervjua s pitanjima i odgovorima sa optuženim koji sadrže minimalne novinarske intervencije.⁵⁶ Posljednji argument tužilaštva u vezi s tim dokumentima je da sadržaj medijskih izvještaja "u velikoj mjeri potkrepljuju slične izjave optuženog u drugim oblicima,

⁴⁸ V. Zahtjev, par. 10, gdje je tužilaštvo navelo da je o dokumentu broj 00981 na osnovu pravila 65ter bilo riječi u izvještaju vještaka Dorotheje Hanson, gdje se upućuje na P2589, fusnota 29.

⁴⁹ Odluka o prihvatanju dokaza bez posredstva svjedoka u vezi s Hansonom, par. 15.

⁵⁰ Odluka o prihvatanju dokaza bez posredstva svjedoka u vezi s Hansonom, par. 15.

⁵¹ Optuženi se protivi prihvatanju dokumenata sa sljedećim brojevima na osnovu pravila 65ter: 00699, 01126, 01218A, 05793, 11863, 12073, 13310, 15073, 40136A, 40382, 40403A, 45019, 45054, 45099A, 45099B, 45238A, 45366 i 45367. Optuženi se ne protivi prihvatanju dokumenta koji je na osnovu pravila 65ter označen brojem 13983.

⁵² Zahtjev, par. 14–17.

⁵³ Zahtjev, par. 18, gdje se upućuje na dokumente sa sljedećim brojevima na osnovu pravila 65ter: 40136A, 40382, 40403A, 45109, 45054, 45099A, 45099B, 45238A, 45366 i 45367.

⁵⁴ Zahtjev, par. 20, gdje se upućuje na dokumente broj 01218A i 13310 na osnovu pravila 65ter.

⁵⁵ Zahtjev, par. 16, 21, gdje se upućuje na dokumente broj 00699, 01126, 05793, 12073 i 15073 na osnovu pravila 65ter.

kao što su transkripti sa skupštinskih sjednica, video-snimci ili presretnuti razgovori" koji idu u prilog njihovoj autentičnosti *prima facie*.⁵⁷

30. U vezi s medijskim izvještajima, Vijeće podsjeća da je ranije naznačilo da je malo vjerovatno da će se *pisani* medijski izvještaji smatrati prihvatljivim bez posredstva svjedoka, navodeći da "[o]dređene predložene dokaze u predmetu Vijeće smatra neodgovarajućim za prihvatanje bez posredstva svjedoka. Prvo, pisani medijski izvještaji ne bi ispunili uslove pouzdanosti i dokazne vrijednosti bez svjedoka koji bi svjedočio o tačnosti informacija koje oni sadrže".⁵⁸

31. Kako je Vijeće nedavno konstatovalo, ovaj zaključak predstavlja jasnu indicaciju da "nije vjerovatno da će bilo kakvi *pisani medijski izvještaji* biti prihvaćeni bez posredstva svjedoka".⁵⁹ Vijeće ponovno podvlači da samo to što takvi izvještaji iz pisanih medija mogu predstavljati intervju s optuženim ili drugim relevantnim osobama i tako se sastojati od pitanja i odgovora ne ublažava bojazan Vijeća da oni mogu biti podložni novinarskoj analizi ili interpretaciji ili na drugi način podložni manipulaciji.⁶⁰ Isto tako, Vijeće se nije uvjerilo u argument tužilaštva da je postojanje drugog potkrepljujućeg materijala dovoljno da potvrdi *prima facie* pouzdanost pisanih medijskih izvještaja za potrebe prihvatanja bez posredstva svjedoka. Stoga, Vijeće neće uvrstiti u spis dokumente sa sljedećim brojevima na osnovu pravila 65ter: 00699, 01126, 01218A, 05793, 11863, 12073, 13310 i 15073.

32. Vijeće napominje da se optuženi ne protivi prihvatanju dokumenta broj 13983 na osnovu pravila 65ter, koji je izvod iz intervjua s optuženim za koji Vijeće ne posjeduje stvarni audio-snimak. S obzirom na to da optuženi nema prigovora, kao i na činjenicu da je lično učestvovao u dotičnom razgovoru, Vijeće smatra da taj dokument može biti prihvaćen bez posredstva svjedoka uprkos odsustvu video snimka.

33. Nasuprot tome, budući da je video materijal popraćen video-snimcima, Vijeće konstatuje da on ne iziskuje nezavisnu provjeru tačnosti informacija koje su u njemu sadržane. Bojazni u pogledu pouzdanosti i dokazne vrijednosti medijskih izvještaja su u

⁵⁶ Zahtjev, par. 21 i Dodatak A, gdje se upućuje na dokumente broj 00699, 01126, 01218A, 05793, 11863, 12073 i 15073 na osnovu pravila 65ter.

⁵⁷ Zahtjev, par. 22–25.

⁵⁸ Prva odluka o prihvatanju dokaza bez posredstva svjedoka, par. 12.

⁵⁹ Odluka u vezi s prihvatanjem dokaza bez posredstva svjedoka koji se odnose na Sarajevo, par. 19; Odluka o prihvatanju dokaza bez posredstva svjedoka koji se odnose na Srebrenicu, par. 16.

ovom slučaju ublažene budući da Vijeće ima pristup dotičnim video-snimcima. Vijeće konstatuje da je video-materijal relevantan i da ima dokaznu vrijednost budući da se odnosi na više pitanja uključujući sljedeća: (1) znanje optuženog i izjave u vezi s događajima koji su prethodili preuzimanju vlasti u opštinama za koje se on tereti u Optužnici; (2) teritorijalne ciljeve vođstva bosanskih Srba i njihovo učestvovanje u međunarodnim pregovorima; (3) odnose optuženog s Ratkom Mladićem; i (4) umiješanost pripadnika paravojski, kao što je Arkan, u događaje oko navodnog preuzimanja vlasti u Bijeljini i njihove odnose s vođstvom bosanskih Srba. Pošto je utvrdilo da video-materijal ispunjava uslove iz pravila 89(C) Pravidnika, i smatra da nema razloga za uskraćivanje njihovog prihvatanja na osnovu pravila 89(D), Vijeće će uvrstiti u spis video-snimke sa sljedećim brojevima na osnovu pravila 65ter: 13983, 40136A, 40382, 40403A, 45109, 45099A, 45099B, 45238A, 45366 i 45367.

d) Prigovor optuženog na prihvatanje materijala na osnovu pravila 66(B) bez posredstva svjedoka

34. Tužilaštvo tvrdi da ovaj prigovor nije utemeljen budući da je materijal iz pravila 66(B) bio na njegovom spisku dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter koji je objelodanjen optuženom 25. maja 2009.⁶¹ Vijeće se slaže i konstatuje da, budući da je materijal na osnovu pravila 66(B) bio na spisku dokaznih predmeta tužilaštva na osnovu pravila 65ter i da je u skladu s tim objelodanjen optuženom, prigovor optuženog na prihvatanje ovih dokumenata nije osnovan. Pošto je pregledalo materijal na osnovu pravila 66(B), Vijeće konstatuje da je on relevantan i da ima dokaznu vrijednost budući da se dokumenti koji su u njemu sadržani odnose na pitanja koja uključuju strukturu i hijerarhiju unutar SDS-a i na događaje u vezi s navedenim preuzimanjem vlasti u opštini Foča. Vijeće konstatuje da su uslovi iz pravila 89(C) Pravidnika ispunjeni i smatra da nema razloga za uskraćivanje njihovog prihvatanja na osnovu pravila 89(D). Vijeće će prihvatiti bez posredstva svjedoka dokumente sa sljedećim brojevima na osnovu pravila 65ter: 07789, 10841, 14925 i 14934.

e) Prigovor optuženog na prihvatanje dokumenata MKCK-a bez posredstva svjedoka

⁶⁰ V. takođe Odluka u vezi s prihvatanjem dokaza bez posredstva svjedoka koji se odnose na Sarajevo, par. 19. Odluka o prihvatanju dokaza bez posredstva svjedoka koji se odnose na Srebrenicu, par. 16.

⁶¹ Zahtjev, par. 27.

35. Optuženi se protivi prihvatanju dva dokumenta MKCK-a tvrdeći da tužilaštvu ne bi trebalo dopustiti da ponudi dokumente koji njemu nisu bili dostupni.⁶² Tužilaštvo tvrdi da nema osnova za njegovu tvrdnju budući da su dokumenti MKCK-a javna saopštenja za štampu koja su dostupna optuženom i da, u svakom slučaju, materijal MKCK-a koji nije namijenjen javnosti nije dostupan ni tužilaštvu ni odbrani.⁶³ Budući da su dokumenti MKCK-a javno dostupna saopštenja za štampu, Vijeće smatra da nema osnova za prigovor optuženog da ih ne treba prihvatiti zato što njemu nisu dostupni. Vijeće takođe konstatuje da dokumenti MKCK-a imaju dokaznu vrijednost. Vijeće je već odbacilo dodatni prigovor na prihvatanje dokumenta broj 05670 na osnovu pravila 65ter u paragrafu 17 gore. Pošto se uvjerilo da su uslovi iz pravila 89(C) Pravilnika ispunjeni u vezi s dokumentima MKCK-a i smatra da nema razloga za uskraćivanje njihovog prihvatanja na osnovu pravila 89(D), Vijeće će bez posredstva svjedoka prihvatiti dokumente broj 05670 i 07414.

f) Prigovor optuženog za prihvatanje bez posredstva svjedoka dokumenata koji se odnose na događaje u opštinama za koje se on ne tereti u Optužnici

36. Optuženi se protivi prihvatanju devet dokumenata s obrazloženjem da se oni odnose na događaje u opštinama za koje se ne tereti, ili koje su izostavljene iz Optužnice.⁶⁴ Tužilaštvo tvrdi da mu je dopušteno izvođenje dokaza iz izostavljenih opština i opština za koje ne tereti optuženog ako su ti dokazi relevantni za "cilj i metode navodnih UZP-ova; stepen koordinacije i saradnje osoba i ustanova koji su navodno učestvovala u udruženom zločinačkom poduhvatu, rasprostranjenost i sistematičnost navodnih krivičnih djela i obrazac; i ulogu, namjeru, znanje ili obaviještenost optuženog".⁶⁵ U vezi s dokumentima koji se odnose na opštine, Vijeće konstatuje da su oni, iako se oni odnose na događaje u opštinama za koje se optuženi ne tereti ili koje su izostavljene iz Optužnice, relevantni za pitanja u vezi s kojima se optuženi tereti u Optužnici uključujući, između ostalog, (1) vlast optuženog u hijerarhiji SDS-a; (2) kontrolu i svijest vođstva bosanskih Srba u vezi s događajima u opštinama, uključujući akcije Kriznog štaba; i (2) saradnju i koordinaciju između VJ i VRS-a.

37. Međutim, budući da je svrha mehanizma prihvatanja dokaza bez posredstva svjedoka njegovo korištenje u izuzetnim okolnostima i popunjavanje konkretnih praznina u tezi strane

⁶² Dokumenti broj 05670 i 07414 na osnovu pravila 65ter.

⁶³ Zahtjev, par. 30.

⁶⁴ Dokumenti broj 00332, 00351, 01014, 01080, 06692, 01865, 22916, 22918 i 22919.

⁶⁵ Zahtjev, par. 32.

u postupku koja ih nudi,⁶⁶ Vijeće konstatuje da te praznine ne bi trebalo popunjavati materijalom koji se odnosi na opštine za koje se optuženi tereti ili na opštine koje su izostavljene iz Optužnice. Vijeće je mišljenja da, ako tužilaštvo želi izvesti dokaze o opštinama za koje se optuženi ne tereti ili o opštinama koje su izostavljene iz Optužnice kako bi ojačalo svoju tezu u vezi s navodnim udruženim zločinačkim poduhvatima (dalje u tekstu: UZP-ovi), te dokaze je trebalo predložiti posredstvom svjedoka. Prihvatanje takvog materijala bez posredstva svjedoka, bez davanja optuženom prilike da provede unakrsno ispitivanje u vezi s tim dokazima dovelo bi do toga da dokazna vrijednost tih dokumenata bude suštinski nadmašena potrebom da se obezbijedi pravično suđenje. Stoga, Vijeće neće uvrstiti u spis dokumente pod sljedećim brojevima na osnovu pravila 65ter: 00332, 00351, 01014, 01080, 01865, 06692, 22916, 22918 i 22919.

g) Prigovor optuženog na prihvatanje irelevantnih ili kumulativnih dokumenata bez posredstva svjedoka

38. Optuženi se protivi prihvatanju 48 dokumenata s obrazloženjem da su oni ili irelevantni za krivična djela za koja se tereti u Optužnici ili kumulativni u odnosu na druge dokaze u ovom predmetu.⁶⁷ Prihvatanje dva od 48 dokumenata odbijeno je u drugim odjeljcima ove odluke i neće se ovdje ponavljati.⁶⁸ Pošto je pregledalo preostalih 46 dokumenata, Vijeće se uvjerilo da su oni svi, izuzev dokumenta broj 22871 na osnovu pravila 65ter, relevantni i da imaju dokaznu vrijednost za ovaj predmet budući da se odnose na jedno ili više sljedećih pitanja koja proističu iz Optužnice: (1) događaje uoči i tokom preuzimanja vlasti u opštinama kako se tereti u Optužnici, uključujući događaje u Banjoj Luci, Foči, Prijedoru, Sanskom Mostu, Vlasenici i Zvorniku; (2) strukturu SDS-a i položaj optuženog u toj strukturi; (3) uspostavljanje i postojanje zatočeničkih objekata; (4) ulogu kriznih štabova i njihovu saradnju s JNA; (5) prisustvo i ulogu paravojnih formacija u opštinama za koje se optuženi tereti u Optužnici; (6) strukturu i lanac komandovanja i komunikacije unutar VRS-a; (7) kontakte optuženog s političkim i vojnim strukturama i njegovu vlast nad tim strukturama; (8) nivo saradnje između policijskih i vojnih organa; (9) teritorijalne ciljeve vođstva bosanskih Srba i

⁶⁶ Prva odluka po zahtjevu za prihvatanje presretnutih razgovora bez posredstva svjedoka, par. 16.

⁶⁷ Dokumenti sa sljedećim brojevima na osnovu pravila 65ter: 00814, 00830, 01500, 02555, 02556, 06481, 11169, 11539 i 13360 (kao kumulativan); dokumenti sa sljedećim brojevima na osnovu pravila 65ter: 05070B, 05084, 05298, 05432, 05435, 05589, 05928, 07092, 09236, 09433, 09465, 10830, 10938, 10942, 13154, 14633, 15273, 17820, 20421, 21598, 21601, 21606, 21637, 21676, 21690, 22871 i 22874 (kao irelevantni) i dokumenti sa sljedećim brojevima na osnovu pravila 65ter: 00611, 04033, 05262, 07982, 09073, 10712, 10831, 11220, 13351, 17257, 17976 i 18434 (kao irelevantni i/ili kumulativni).

učestvovanje tog vođstva u međunarodnim pregovorima; (10) vojnu podršku i koordinaciju između VJ, JNA i snaga bosanskih Srba; (11) pristup vlasti bosanskih Srba imovini koja je zaplijenjena kao "ratni plijen"; (12) implementaciju strateških ciljeva i uputstava varijanti A i B; (13) nivo komunikacije između republičkih i regionalnih tijela; i (14) ulogu vođstva bosanskih Srba u širenju propagande.

39. U vezi s tvrdnjom optuženog o kumulativnosti i/ili repetitivnosti tih dokumenata, Vijeće podsjeća na svoju raniju odluku da, prilikom procjenjivanja materijala u vezi s uslovima iz pravila 89(C), ne uzima u obzir činjenicu da drugi dokazni predmeti mogu govoriti o istim ili sličnim pitanjima kao materijal koji mu je predložen.⁶⁹ Naprotiv, Vijeće procjenjuje svaki element dokaznog materijala u svjetlu pravila 89(C) Pravidnika od slučaja do slučaja.⁷⁰ Međutim, to ne znači da tužilaštvo može na kraju svog dokaznog postupka koristiti zahtjeve za prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka da ponudi dokumente koji su očigledno nepotrebni s obzirom na izuzetno veliku količinu drugih dokaza o sličnim pitanjima.

40. U vezi s dokumentom broj 22871 na osnovu pravila 65ter, Vijeće se uvjerilo da on može biti relevantan za svijest vođstva bosanskih Srba u vezi sa zatočeničkim objektima za koje se optuženi tereti u Optužnici. Međutim, optuženi takođe iznosi prigovor da je taj dokument nepouzdan. Nakon što je pregledalo dotični dokument, Vijeće primjećuje da on, po svemu sudeći, predstavlja grubi nacrt kodirane telefaks-poruke, koja sadrži ispravke i dopune, razne gramatičke i slovne greške, a čini se da je upućen osobi koja ga zapravo šalje. U tim okolnostima Vijeće ima bojazni u pogledu njegove pouzdanosti i na toj osnovi neće uvrstiti u spis dokument broj 22871 na osnovu pravila 65ter.

41. Imajući u vidu ovaj zaključak i pošto se uvjerilo da su uslovi iz pravila 89(C) Pravidnika ispunjeni i smatrajući da nema razloga za uskraćivanje njihovog prihvatanja na osnovu pravila 89(D), Vijeće će bez posredstva svjedoka prihvatiti⁷¹ dokumente sa sljedećim brojevima na osnovu pravila 65ter: 00611, 00814, 00830, 01500, 02555, 02556, 04033, 05070B, 05084, 05262, 05298, 05432, 05435, 05589, 05928, 06481, 07092, 07982, 09073,

⁶⁸ Dokumenti broj 09236 i 11220 na osnovu pravila 65ter.

⁶⁹ Odluka po zahtjevu tužilaštva za prihvatanje 68 dokumenata Sarajevsko-romanijskog korpusa bez posredstva svjedoka, 16. juni 2011. (dalje u tekstu: Odluka u vezi sa Sarajevsko-romanijskim korpusom), par. 11.

⁷⁰ V. Odluka u vezi sa Sarajevsko-romanijskim korpusom, par. 11; v. takođe Prva odluka po zahtjevu za prihvatanje presretnutih razgovora bez posredstva svjedoka, par. 11.

09433, 09465, 10712, 10830, 10831, 10938, 10942, 11169, 11539, 13154, 13351, 13360, 14633, 15273, 17257, 17820, 17976, 18434, 20421, 21598, 21601, 21606, 21637, 21676, 21690 i 22874.

h) Prigovori optuženog u vezi s konkretnim dokumentima

42. Vijeće će dalje razmotriti posljednji niz prigovora optuženog u vezi s pojedinim dokumentima.

43. U vezi s dokumentom broj 10937A na osnovu pravila 65ter, Vijeće konstatuje da, suprotno tvrdnji optuženog, on nije nejasan. Radi se o dokumentu koji bilježi zapisnik sastanka opštinskog odbora SDS-a u Prijedoru 1992. godine i upućuje na sastanak Glavnog odbora SDS-a u Sarajevu na kom je optuženi govorio o politici SDS-a. Vijeće se takođe uvjerilo da je taj dokument relevantan i da ima dokaznu vrijednost.

44. Optuženi se protivi prihvatanju dokumenta broj 09195 na osnovu pravila 65ter, dokumenta MUP-a Republike Srpske (dalje u tekstu: RS) koji pokazuje integraciju Arkanove jedinice u strukturu RS u oktobru 1995. tvrdeći da je njegov sadržaj irelevantan za krivična djela za koja se tereti za 1995. godinu.⁷¹ Pošto je pregledalo dotični dokument u svjetlu argumenata tužilaštva, Vijeće konstatuje da su Arkan, koji je član navodnog UZP-a za koji se optuženi tereti u optužnici, i njegova paravojna jedinica ostali podređeni zvaničnim strukturama barem do oktobra 1995. Stoga je on relevantan za ovaj predmet i ima dokaznu vrijednost.

45. Iako se optuženi protivi prihvatanju dokumenta broj 00582 na osnovu pravila 65ter s obrazloženjem da on nije relevantan za "zločine nad civilnim stanovništvom", Vijeće smatra da je on relevantan i da ima dokaznu vrijednost budući da upućuje na operacije koje su relevantne za događaje u Bijeljini, Brčkom, Sokocu, Vlasenici i Zvorniku. Isto tako, iako se optuženi protivi prihvatanju dokumenta broj 00435 tvrdeći da je on irelevantan zato što upućuje na "borbe protiv boraca", Vijeće konstatuje da je on relevantan i da ima dokaznu vrijednost budući da upućuje na operacije koje su relevantne za događaje u Prijedoru i okolini za koje se tereti optuženi.

⁷¹ Vijeće napominje da će se dokumentima za koje je optuženi iznio više konkretnih prigovora pored prigovora da su oni irelevantni i/ili kumulativni, baviti u drugom odjeljku Odluke.

⁷²Zahtjev, par. 38.

46. U vezi s dokumentom broj 00258 na osnovu pravila 65ter, Vijeće smatra da je, suprotno tvrdnji optuženog, tužilaštvo u dovoljnoj mjeri stavilo taj dokument u odgovarajući kontekst. Pored toga, Vijeće smatra da dokument broj 00258 na osnovu pravila 65ter ima dokaznu vrijednost i da je relevantan za koordinaciju između VRS-a, MUP-a RS i dobrovoljaca za konkretne operacije.

47. U vezi s dokumentom broj 04427 na osnovu pravila 65ter, optuženi se protivi njegovom prihvatanju tvrdeći da tužilaštvo nije pokazalo kako se taj dokument uklapa u njegovu tezu.⁷³ Iako je taj dokument datiran 13. marta 2002. Vijeće smatra da je on relevantan i da ima dokaznu vrijednost za događaje obuhvaćene vremenskim okvirom Optužnice u vezi s logorom u Batkoviću.

48. Dokument broj 11511 na osnovu pravila 65ter je izvještaj iz oktobra 1992., čiji je autor specijalni izvjestilac Komisije za ljudska prava i koji sadrži zaključke u vezi s kršenjima ljudskih prava koja su se dešavala u BiH i sa ciljevima sukoba, uključujući etničko čišćenje. Optuženi se usprotivio njegovom prihvatanju na osnovu toga što su izvještaji iz druge ruke nepouzdana, a njihovo prihvatanje bez posredstva svjedoka bi prekršilo duh pravila 92bis. Iako su informacije sadržane u tom izvještaju očigledno relevantne za više pitanja u ovom predmetu, Vijeće smatra da nije primjereno da se taj izvještaj i zaključci sadržani u njemu nude i prihvataju bez posredstva svjedoka. Učiniti to bez davanja prilike optuženom da ospori zaključke donesene u izvještaju ili osnovu za te zaključke bilo bi nepravično.⁷⁴ Vijeće konstatuje da bi nuđenje ovog dokumenta bez posredstva svjedoka dovelo do toga da njegovu dokaznu vrijednost suštinski nadmaši potreba da se obezbijedi pravično suđenje. Stoga Vijeće neće uvrstiti u spis dokument broj 11511 na osnovu pravila 65ter.

49. Pošto su ispunjeni uslovi iz pravila 89(C) i pošto nema razloga za uskraćivanje njihovog prihvatanja na osnovu pravila 89(D), dokumenti broj 00258, 00435, 00582, 04427, 09195 i 10937A biće uvršteni u spis bez posredstva svjedoka.

j) Procjena preostalih dokumenata

50. Vijeću je ostalo da procijeni da li dokumenti o kojima nije bilo riječi u prethodnim paragrafima (dalje u tekstu: preostali dokumenti) ispunjavaju uslove iz pravila 89(C).

⁷³ Zahtjev, par. 41, Dodatak A.

51. Iako Vijeće primjećuje da je nedatiran dokument broj 15413 na osnovu pravila 65ter, čini se da je on relevantan za propagandne ciljeve VRS-a, Vijeće. Međutim, tužilaštvo ne nudi nikakav širi kontekst toga kada je taj plan pripreman i/ili provoden, a Vijeće ne može to da utvrdi samo na osnovu sadržaja tog dokumenta. S obzirom na nedostatak šireg konteksta, Vijeće uskraćuje prihvatanje dokumenta broj 15413 na osnovu pravila 65ter bez posredstva svjedoka.

52. Tužilaštvo nudi dokument broj 21883 na osnovu pravila 65ter s obrazloženjem da je on relevantan za rukovođenje i komandovanje optuženog u pogledu događaja u opštinama. Vijeće primjećuje da je dokument datiran oktobra 1995. i odnosi se na rad Ratnog predsjedništva opštine Zvornik. U njemu se takođe pominje jedna naredba optuženog. Međutim, budući da je dokument iz perioda poslije navodnog preuzimanja vlasti u opštini Zvornik i zločina za koje se navodi da su tokom tri godine činjeni u opštini, Vijeće konstatuje da je on bez dodatnog stavljanja u kontekst od marginalne vrijednosti i neće ga prihvatiti bez posredstva svjedoka.

53. Pošto je razmotrilo preostale dokumente i argumente tužilaštva u tom pogledu, Vijeće konstatuje da su, izuzev dokumenata broj 15413 i 21883 o kojima je gore bilo riječi, oni relevantni za više pitanja koja proističu iz Optužnice uključujući: (1) događaje uoči i tokom preuzimanja vlasti u opštinama kako se tereti u Optužnici uključujući događaje u Prijedoru, Bosanskom Novom, Sanskom Mostu, Ključu, Banjoj Luci, Bijeljini, Zvorniku, Vlasenici, Brčkom, Bratuncu, Palama, Foči, Novom Sarajevu i Vogošći; (2) postojanje i ulogu paravojnih formacija i njihove odnose sa zvaničnim tijelima bosanskih Srba i VRS-a; (3) znanje optuženog o događajima u opštinama; (4) učešće optuženog u međunarodnom pregovorima; (5) informacije ili proteste upućene optuženom u vezi s akcijama snaga bosanskih Srba; (6) umiješanost JNA u distribuciju oružja bosanskim Srbima i njene odnose s vođstvom bosanskih Srba; (7) lanac komandovanja i komunikacije u VRS-u; (8) strukturu SDS-a i njegovu ulogu u periodu uoči preuzimanja vlasti u opštinama; (9) navedene teritorijalne ciljeve vođstva bosanskih Srba; (10) rukovođenje i komandovanje optuženog nad VRS-om, MUP-om RS i regionalnim tijelima; (11) implementaciju Upustva 4; (12) spremnost i sposobnost vlasti bosanskih Srba da provedu istragu i krivično gonjenje određenih zločina; i (13) odnose između VJ i VRS-a. Vijeće takođe konstatuje da, izuzev

⁷⁴ Odluka po Zahtjevu tužilaštva za prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka i za odobrenje da dostavi dopunu spiska dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter, 21. februar 2012., par. 10.

dokumenata broj 15413 i 21883 na osnovu pravila 65ter, preostali dokumenti imaju dokaznu vrijednost.

54. Prema tome, Vijeće konstatuje da su uslovi iz pravila 89(C) Pravilnika ispunjeni u vezi s preostalim dokumentima, koji su relevantni, imaju dokaznu vrijednost i posjeduju dovoljno pokazatelja autentičnosti za potrebe prihvatanja. Vijeće se takođe uvjerilo da, na osnovu pravila 89(D), dokaznu vrijednost preostalih dokumenata suštinski ne nadmašuje potreba da se obezbijedi pravično suđenje i da oni se stoga svi oni mogu uvrstiti u spis.

55. U skladu s tim, dokumenti sa sljedećim brojevima na osnovu pravila 65ter biće uvršteni u spis bez posredstva svjedoka: 00252, 00547, 00561, 00649, 00650, 00659, 00797, 00805, 00828, 00861, 00993, 01028, 01030, 01047, 01050, 01112, 01172, 01149, 01229, 01277, 01295, 01298, 01445, 01486, 01575, 01630, 01711, 01713, 01797, 04213, 04217, 04266, 04926, 05096, 05105, 05142, 05143, 05146, 05417, 05475, 05509, 05528⁷⁵, 05556, 05583, 05795, 05879, 07011, 07063, 07064, 07068, 07092, 07095, 07917, 07936, 08023, 08200, 08230, 08396, 08440, 09048, 09106, 09147, 09212, 09215, 09242, 09389, 09452, 09455, 10531, 10533⁷⁶, 10556, 10758, 10765, 10767, 10940, 10944, 11046, 11227, 11228, 11276, 11316, 11432,⁷⁷ 11526, 13317, 13373, 13457, 13818, 13975, 13983, 14221, 15660, 16057, 16259, 16260, 17621, 18225, 18244, 18268, 18455, 18683, 18700A, 18835, 18921, 18923, 18924, 18963, 21288⁷⁸, 21309, 21778, 21810, 21866, 21901, 21906, 21995, 22913, 22920 i 45409.

IV. Dispozitiv

56. U skladu s tim, Vijeće, na osnovu pravila 89(C) Pravilnika, ovim djelimično **ODOBRAVA** Zahtjev i:

⁷⁵ Tužilaštvo upućuje samo na izvode iz tog dokumenta i navodi njihov kontekst. Shodno tome, prihvataju se samo stranice 43–44 prijevoda na engleski i stranica 16 prijevoda na bosanski/hrvatski/srpski jezik.

⁷⁶ Za dokumente broj 10531 i 10533 na osnovu pravila 65ter, iako dotična krivična djela počinjena protiv bosanskih Srba nisu sama po sebi relevantna, ti dokumenti su relevantni za pokazivanje da su vlasti bosanskih Srba posjedovale spremnost i sposobnost da provedu istragu i krivično gonjenje u vezi s tim krivičnim djelima.

⁷⁷ Iako se sudija Baird slaže s većinom sudija da je dokument broj 11432 na osnovu pravila 65ter relevantan za postupak, budući da do sada nije bilo nikakve naznake o datumu, izvoru ili porijeklu tog dokumenta, on se ne slaže da ovaj dokument posjeduje dovoljno pokazatelja autentičnosti koji bi opravdali njegovo prihvatanje bez posredstva svjedoka. Sudija Baird stoga smatra da dokument s brojem 11432 na osnovu pravila 65ter ne može biti prihvaćen bez posredstva svjedoka.

⁷⁸ Vijeće primjećuje da su posljednje verzije ovog dokumenta na bosanskom/hrvatskom/srpskom jeziku koje su unesene u elektronski sistem, po svemu sudeći, nevezane za dokument broj 21288 na osnovu pravila 65ter. Shodno tome, prihvaćće se samo prve dvije stranice verzije na bosanskom/hrvatskom/srpskom jeziku i odgovarajući prijevodi dokumenta broj 21288 na osnovu pravila 65ter.

- (a) Jednoglasno **UVRŠTAVA** u spis dokumente sa sljedećim brojevima na osnovu pravila *65ter*:

00283, 0258, 00252, 00435, 00547, 00561, 00582, 00611, 00649, 00650, 00659, 00797, 00805, 00814, 00828, 00830, 00851, 00861, 00993, 01028, 01030, 01047, 01050, 01112, 01149, 01172, 01229, 01277, 01295, 01298, 01445, 01486, 01500, 01575, 01576, 01582, 01630, 01711, 01713, 01797, 02555, 02556, 04033, 04213, 04217, 04266, 04427, 04926, 05070B, 05084, 05096, 05105, 05142, 05143, 05146, 05193, 05262, 05298, 05417, 05432, 05435, 05475, 05509, 05528⁷⁹, 05545, 05556, 05557, 05558, 05570, 05583, 05588, 05589, 05645, 05669, 05670, 05759, 05760, 05774, 05777, 05795, 05879, 05928, 06481, 07011, 07063, 07064, 07068, 07072, 07095, 07414, 07789, 07917, 07936, 07982, 08023, 08200, 08230, 08396, 08440, 09048, 09073, 09106, 09147, 09195, 09212, 09215, 09242, 09389, 09433, 09452, 09455, 09465, 10531, 10533⁸⁰, 10556, 10712, 10758, 10765, 10767, 10830, 10831, 10841, 10937A, 10938, 10940, 10942, 10944, 11046, 11169, 11227, 11228, 11229, 11276, 11315, 11316, 11526, 11539, 13317, 13154, 13351, 13360, 13373, 13457, 13818, 13975, 14221, 14633, 14925, 14934, 15273, 15660, 16057, 16259, 16260, 17257, 17621, 17808, 17820, 17868, 17976, 18225, 18244, 18258, 18268, 18434, 18455, 18683, 18700A, 18835, 18921, 18923, 18924, 18946, 18963,20421, 21288⁸¹,21309, 21598, 21601, 21603, 21606, 21637, 21676, 21690, 21778, 21810, 21839, 21866, 21901, 21906, 21995, 22874, 22913, 22920, 40136A, 40382, 40403A, 45019, 45099A,45099B, 45238A, 45366, 45367 i 45409;

- (b) Većinom glasova, uz suprotno mišljenje sudije Bairda, **UVRŠTAVA** u spis dokument broj 11432 na osnovu pravila *65ter*;

⁷⁹ Tužilaštvo upućuje samo na izvode iz tog dokumenta i navodi njihov kontekst. Shodno tome, prihvataju se samo stranice 43–44 prijevoda na engleski i stranica 16 prijevoda na bosanski/hrvatski/srpski jezik.

⁸⁰ Za dokumente broj 10531 i 10533 na osnovu pravila *65ter*, iako dotična krivična djela počinjena protiv bosanskih Srba nisu sama po sebi relevantna, ti dokumenti su relevantni za pokazivanje da su vlasti bosanskih Srba posjedovale spremnost i sposobnost da provedu istragu i krivično gonjenje u vezi s tim krivičnim djelima.

⁸¹ Vijeće primjećuje da su posljednje verzije ovog dokumenta na bosanskom/hrvatskom/srpskom jeziku koje su unesene u elektronski sistem, po svemu sudeći, nevezane za dokument broj 21288 na osnovu pravila *65ter*. Shodno tome, prihvatit će se samo prve dvije stranice verzije na bosanskom/hrvatskom/srpskom jeziku i odgovarajući prijevodi dokumenta broj 21288 na osnovu pravila *65ter*.

- (c) **UPUĆUJE** Sekretarijat da dodijeli brojeve dokaznog predmeta svakom od ovih dokumenata; i
- (d) **ODBIJA** Zahtjev u preostalom dijelu.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavna verzija na engleskom.

/potpis na originalu/
sudija O-Gon Kwon,
predsjedavajući

Dana 25. maja 2012.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]